

**R. P. Honorati Fabri, Societatis Jesu Theologi,
Apologeticus Doctrinæ Moralis Eiusdem Societatis**

Fabri, Honoré

Coloniæ Agrippinæ, MDCLXXII

Quæstio 3. Vtrùm Prælati Regulares etiam locales possint cum subditis
dispensare in irregulari[t]ate proveniente ex homicidio voluntario, etsi
omninò occultum non sit?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94565](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94565)

QVÆSTIO III.

*Vtrum Prelati Regulares, etiam lo-
cales, possint cum subditis dispensare
in irregularitate proveniente ex ho-
micidio voluntario non omni-
nò occulto?*

PArtem affirmativam graves Doctores, (qui-
bus subscribo) sustinent ex privilegio Præla-
ti Regularibus concessio. Ita sentit Re-
verendiss. M. Candidus sacri Palatii M. como Dis-
quis. moral. disquisit. 24. artic. 61. dub. 8. Ubi sic: * Dico:
Prælati Regulares possunt dispensare cum suis sub-
ditis in irregularitate contracta ratione homicidii
voluntarii, occulti tamen, &c. vix privilegii Martini
V. (Priori Monasterii S. Benedicti Vallisoleti con-
cessi) in quo communicant Religiones Mendican-
tium, non solum Generales, & Provinciales, sed eti-
am Præpositi, & Rectores locales, &c. Nec obstat
Concilium Trident. sess. 24. cap. 6. de reformat. &c.
Nam licet non possint ex facultate Concilii Triden-
tini: possunt tamen virtute privilegii Martini V.
concessi Benedictinis, & virtute privilegii con-
cessi Prædicatoribus, &c. & Julii Secundi, dispen-
sare cum subditis in irregularitate contracta ex ho-
micidio voluntario. * Hæc tenet M. Candidus.

2. Idem tradit M. Joannes de la Cruz de statu Re-
lig. lib. 1. de voto obedientie cap. 6. dub. 19. ubi sic: * Dicit
Prælati Regulares possunt ad omnia dispensare cum
suis subditis in irregularitate homicidii injusti, alias
occulti, & dicitur occultum secundum Navarrum,
quod non est notorium, ita quod à multis sciatur,
licet in judicio probari possit. Et patet conclusio,
quia Martinus V. concessit, &c. * sic ille, & alii,
quos sequitur M. Acarius de Velasco tom. 1. resol. mo-
ral. verbo, Absolutio, resol. 2. num. 2. ibi: * Los Prelados
de las Religiones pueden dispensar a sus subditos en
la irregularidad, que nace de homicidio voluntario
oculto. En este dicho convienen muchos, y muy
graves Doctores. * Quibus consentit Portel in Du-
biis Regul. verb. Dispensare num. 8. dicens: * Possunt
Prælati, etiam Conventuales dispensare cum suis
subditis super irregularitate orta de homicidio vo-
luntario, si sit occultum, non vero si sit publicum.
* Quem sequuntur Sigismundus à Bononia, Bauni-
us, Bassius, Croufers, Palas, & plures, quos cita-
tos sequuntur Leander tom. 5. de irregularit. tract. 2.
disp. 27. quæst. 32. & alii apud Dianam p. 3. tract. 2. resol.
45. & p. 7. tract. 11. resol. 41. ex prædicto privilegio
Martini V. quod ad verbum refert Miranda ubi su-
pra: in quo vivæ vocis oraculo concessit Priori præ-
dicti Monasterii, (& postea omnibus Prioribus, &
Abbatibus aliorum Monasteriorum) quod in foro
conscientiæ cum Monachis super omni irregularitate,
etiam in illis casibus, in quibus Papa sibi vicem reservat,
(morte videlicet, & in membrorum truncatione, & enormi
sanguinis effusione) valeat dispensare, dum tamen aliquod
horum trium non sit notorium, & hoc propter scandalum.
Ergo licet homicidium voluntarium non sit omni-
nò occultum, dummodo non sit notorium, pote-
runt Prælati omnes Regularium cum subditis in ir-
regularitate ex illo proveniente dispensare.

cidio omnino occulto: (nempe voluntario.) Hæc
conclusio colligitur ex prædictis, nam Episcopi,
ut supra dictum, id possunt, &c. * Et ut probabilem
refert Lezana in Sum. tom. 1. cap. 18. num. 44. * Quan-
do homicidium, inquit, est voluntarium, & illicitum,
est ita occultum, ut nullo modo sciri, aut pro-
bari possit, probabile est apud aliquos, posse Præla-
tos Regulares in irregularitate propter illud con-
tracta dispensare, quia etiam est apud illos probabi-
le, posse Episcopos, &c. Exponunt etiam Concilium
de homicidio voluntario occulto, quod aliquo mo-
do probari potest, &c. *

12. Hinc sententiam istam tenuit Manuel Ro-
driguez tom. 1. quæst. Regul. quæst. 24. art. 11. ubi ait: *
Numquid poterit Prælati Regularis dispensare
cum subdito, qui cum esset secularis, vel dum esset
Monachus, fuit homicida omnino occultus? Res-
pondeo affirmativè, nam secundum sententiam,
quam sequitur Covarr. cum multis authoribus, quos
refert, & sequitur; prædicta irregularitas non est
Papæ reservata, sed Episcopis. Ac proinde sicut Ep-
iscopus potest cum suis subditis dispensare, ut supra
dictum est, ita & Prælati Regularis habens juris-
dictionem quasi Episcopalem. Neque obstat Con-
cilium Trident. ut obstat putavit Navarrus. Nam
id intelligendum est in homicidio occulto, quod
tunc est probabile in judicio, & non de homicidio
omnino occulto, quod probari non potest. Nam
Concilium evidenter innuit, quod non procedit,
nisi in homicidio, quod licet ordine judicario non
sit probatum, potest tamen probari. Verum tamen
est, quod contrariam opinionem tenent viri docti,
quam ego quoque in nostra summa Confessorum sum
sequutus, scilicet, quod necessarium sit recurrere ad
Papam ad hujusmodi dispensationem impetrandam.
At modo cum videam contrariam opinionem soli-
do viri fundamento amplius amplector. * Sic
Rodriguez supra retractans opinionem, quam in
Sum. docuerat cap. 178. numer. 3. Ubi de homicidio
omnino occulto loquens dixerat: * Tambien en este
caso es necesario recurrir al Papa por dispensacion,
siendo el homicidio voluntario. * Et cum citatis
sentit, imò ait, esse communem, Hieronymus Gar-
cia in Politica Regul. tom. 2. tract. 10. difficult. 6. dub. 5.
num. 29. dicens: * Es comun opinion, que en el
homicidio omnino occulto dicho (nempe voluntario)
pueden dispensar los señores Obispos, y los
Prelados de la Religion. * Sic ille, sed non bene, quia
communis opinio est in contrarium, quando ho-
micidium fuit voluntarium, & authores, quos ipse
refert, non omnes de voluntario, sed de casuali lo-
quuntur. In quo nulla est difficultas, quandoqui-
dem plures supra citati idem asserunt, etiam si pub-
licum sit, dummodo non deductum ad forum con-
tentiosum.

13. Concludendum igitur est, tam Episcopos,
quam Prælatos Regulares habentes, quasi Episco-
palem jurisdictionem, posse cum subditis in irregu-
laritate ex homicidio voluntario omnino occulto
dispensare, quia potestas dispensandi, cum favo-
rabilis sit, potius extendenda, quam restringenda
est. Et Concilio Tridentino probabi-
liter, ut supra, respon-
detur.

3. Idem ita cum Croufers, Bassæo, Miranda, Hieronymo Rodriguez, Vega, & aliis, sentit Thom. Hurtado tom. 2. resol. moral. tract. 12. cap. 1. num. 1166. Nec dictis obest revocatio oraculorum vivæ vocis facta à Gregorio XV. anno 1622. & ab Urbano VIII. anno 1631. quia in illa non comprehenduntur oracula olim concessa, & confirmata per Bullas speciales Pontificum, quæ proinde non jam vivi oraculi, sed privilegii vim per Bullam Apostolicam concessi obtinuerant. Quod tenent plures apud Dianam part. 9. tract. 7. resol. 61. & p. 10. tract. 14. resol. 24. & part. 11. tract. 6. resol. 45. Videatur Hurtado ubi supra, qui eruditè, & latè de hac materia. Quando autem delictum censendum sit notorium, constat ex superius dictis questione precedenti, §. 1. num. 2. Ubi plures Authores adduximus id explicant, quos sequitur Fr. Antonius Baco Augustinianus in sum. disp. 30. c. 13.

§. UNICVS.

Quid si homicidium voluntarium sit publicum?

4. **A**ffirmant adhuc plures, idem posse Regulares, ac in occulto, dummodo ad forum contentiosum deductum non sit. Ita M. Antonius de Hinojosa in direct. decis. Regul. verb. Dispensatio, fol. 184. Ubi ex concessione Eugenii Quarti Monachis Benedictinis facta, sic ait: * Imò cum Apostolica concessio expressè dicat, quod in irregularitatibus ad Sedem Apostolicam pertinentibus, dispensare possint, absque specifica restrictione, absolute concedi videtur irregularitas in genere ad Sedem Apostolicam quomodo libet pertinet, etiam si ex homicidio voluntario proveniat, &c. dummodo ad iudicium contentiosum non fuerit deductum, &c. Prædictum privilegium maxime notandum est, quoniam excedit plurimum concessionem Martini V. * Hæc M. Hinojosa, ex cuius ultimis verbis, ut benè advertit Leander à Sacram. tom. 5. tract. 27. quest. 33. * Clarè constat, (quidquid postea limitet) posse Prælatos Regulares dispensare cum suis subditis, vi privilegii Eugenii IV. in irregularitate orta ex homicidio voluntario publico.*

5. Et ita expressè tenent non pauci ex alio privilegio Pauli III. eisdem Monachis S. Benedicti concessio, ubi Prælati indulget cum subditis, singulis annis, prima die Lunæ Quadragesimæ, super quibusvis irregularitatibus, pro tempore quavis occasione, vel causa contractis, dispensare, ita ut, si præsertim concessio revocetur, iterum reintegrari, vel restitui censetur. Sic ibi. Super qua concessione videndus omnino Machado tom. 2. lib. 5. p. 3. tract. 2. docum. 6. ubi ait: * Y assi muchos Doctores afirman, que por este privilegio pueden los Prelados de las Religiones dispensar confus Religiosos en qualquiera irregularidad, que ayan incurrido, como queta que sea, por defecto de mansedumbre, indecencia, o por delicto, aunque sea homicidio voluntario, y publico. * Idem sentiunt Manuel Rodriguez, & Portel apud Dianam 3. p. tract. 2. resol. 45. & putat probabile Leander à Sacram. ubi supra dicens: * Probabiliter certè respondeo, posse Prælatos Regulares dispensare cum suis Religiosis subditis, in irregularitate contracta ex homicidio voluntario, etiam publico,

quia probabile est, ad id habere privilegium revocatum. Nam Paulus III. concessit Benedictinum, & Machado, & tenet aperte Bruns Galb. ing. ubi supra tract. 4. cap. 5. prop. 9. * Quia etiam me sunt interpretanda, nec nos restringere debemus. * Et improbare non audeo Diana ubi supra, sed iudicio remittit.

6. Nec obest, ut advertimus §. precedenti, factas concessiones inter vivæ vocis oracula computari, quæ revocata fuerunt à Gregorio XV. anno 1622. & ab Urbano VIII. anno 1631. Nam cum Gregorius XIII. & Paulus V. per Bullas speciales concessiones Minorum antea confirmaverint, & innovaverint, idem non jam vivi oraculi, sed privilegii vim per Bullam Apostolicam concesserint, & proinde revocata non sunt, sicut neque etiam vocis oracula ante hos Pontifices concessa, & ad hoc communiter Doctores, quos adduximus, pro rescriptis tract. de seipso prop. 7. numer. 8. cet præfate concessiones factæ fuerint Benedictinis, tamen per participationem fratibus ordinis Minorum competunt: quod sufficit, ut confirmatio, & innovatio privilegiorum Ordinis Minorum, comprehensa intelligantur. Et ita expressè docet Bruns ubi supra tract. 5. cap. 4. p. 1. fol. 243. dicens: * Bulla, & innovatio, à Paulus V. anno 1609 illa absolute continetur, cumque omnia confirmaverint, & illa, quæ immediate Minorum Ordini sunt concessa, & illa quæ per participationem possident, cum sint in illorum privilegia, sine dubio utraq; confirmantur. * Ergo omnia privilegia supra adducta pro Prælati Regularibus quoad dispensationem irregularitatis ex homicidio voluntario, live occulto, live publico, verè hodie subsistunt, ac proinde, absque ullo scrupulo, cum subditis uti poterit Prælati. Sic cenfeo, probabiliter dici posse, dumtaxat prædictorum privilegiorum revocatione aliter non constet.

7. Rogabis, quid si homicidium voluntarium publicum Religiosi foret deductum ad forum contentiosum, & ab eo ex defectu probationis fuisse reus absolutus? possit ne Prælati in tali evenitu irregularitate ex illo proveniente dispensare? Respondeo, in hoc casu idem dicendum, quod Debetes communiter loquentes de potestate Episcoporum, quoad alias irregularitates, quarum dispensatio potest committi, quando delicta, deducta ad forum contentiosum, probata non fuerint. Putant enim non posse dici deducta ad forum contentiosum, cum effectu, si probata non fuerint, etiam si mediis deprecatis absolutionem à delictoreus obtinuerit, quia adeo posse dispensari, non aliter, ac si deducta non fuissent. Vide plures, quos citatos sequitur Dianam ad Prælatos Regulares, quoad dispensationem in irregularitate homicidii voluntarii, prudenter applica.

(*)